

Nossa istorgia

1963–2023

Cuntegn

3	Prefaziun da la presidenta
4	Salid dal cusseglier guvernativ
5	Cronologia
10	Rapport dal rector
12	Studi
14	Perscrutaziun
15	Patruna
15	Funtaunas

Prefaziun da la presidenta

Enragischaziun regiunala, muntada naziunala e radiaziun internaziunala

La Scola auta specialisada dal Grischun è sa sviluppada ils ultims 60 onns ad ina da las pli impurtantas instituziuns da furmaziun da la regiun ed ad in juvel en la cuntrada da scolas autas svizras. Per l'economia en il chantun Grischun surpiglia ella oz in'impurtanta funcziun d'antenna. Sin basa da sia orientaziun naziunala e sia experientscha internaziunala en la perscrutaziun po ella dar impuls a projects regiunals ed uschia contribuir a l'augment da la cumpetitivitad economica. Il medem mument sa profilescha ella cun sia purschida da studis da bachelor e master e sia purschida da perfecziunaments. Pertge mo grazia a las purschidas da nischa per part unicas che resguardan ils basegns da la regiun e che s'orienteschan a la Svizra po ella in summa crescher e sviluppar e porscher studis multifars adattads era per personas giuvnas en il chantun.

Cun studis che sulettamain ella porscha en Svizra attira la SAS Grischun plinavant era studentas e students d'ordaifer il chantun. Quels studegian savens parallelamain a l'activitad professiunala e lavuran tar in'interpresa en il Grischun. Uschia contribuescha nossa scola auta specialisada ad in «braingain» ch'è da gronda impurtanza per il Grischun. In tschintgavel da las absolventas ed ils absolvents resta suenter il studi en il chantun – ed entant èn in tschintgavel da tut las studentas ed ils students Grischunas e Grischuns.

Cun la structura speziala da temp parzial en ils percurs da studi pussibilitescha la SAS Grischun er a las studentas ed als students da viver en las valladas e tutina absolver in studi. Cun numerusas cunvegns da cooperaziun manifesteschan las interpresas regiunalas plinavant che la purschida da studis correspunda a lur basegns. La SAS Grischun garantescha cun quai da provider il martgà da lavur cun personal dal fatg e personas da cader sco era savida d'interpresa, e quai a moda multifara che correspunda a la structura ed al svilup.

Per in'economia sauna e creschenta è in'activitad innovativa multifara indispensabla. Il chantun Grischun ha qua bler potenzial, è dentant era dumandà spezialmain sco chantun muntagnard en la periferia. In dals facturs decisivs è en quest connex ina buna colliaziun tranter l'emprendissadi, l'industria e la perscrutaziun. Perquai schlargiain nus d'in cuntin nossas raits cun interpresas localas, ma era naziunalas e cun instituziuns da perscrutaziun sco era l'administraziun. Nossa scola auta surpiglia qua ina funcziun da scharnier per il chantun: enragischaziun regiunala, muntada naziunala e radiaziun internaziunala.

Brigitta M. Gadiet,
presidenta dal cussegl

Salid dal cusseglier guvernativ

In'istorgia da success grazia a raits multifaras

La Scola auta spezialisada dal Grischun (SAS Grischun) festivescha quest onn ses 60avel giubileum e guarda enavos loscha sin sia lunga istorgia da gronda impurtanza per il chantun Grischun. Dapi sia fundaziun sco Tecnicum da la saira Cuira han raits regiunalas, chantunalas ed interchantunalas adina giugà ina rolla impurtanta per l'instituziun da furmaziun e promovì considerablmain ses svilup a la scola auta spezialisada independenta ch'ella è oz.

La collavuraziun stretga cun different:as partenari:as ed instituziuns ha gidà a sviluppar la SAS Grischun ad in'instituziun da furmaziun impurtanta ed in motor per innovaziun e svilup en la regiun. Questas raits pussibiliteschan il barat da savida, experientschas e resursas tranter scola auta spezialisada, economia, perscrutaziun e societad.

En vista al grond spectrum da raits impurtantas che la SAS Grischun tgira cun grond engaschament n'èsi betg simpel da numnar intgins exempels extraordinaris. Tuttina vi jau menziunar ina rait che ha sveglià spezialmain mes interess.

Cun endrizzar lavuratoriis reals en regiuns sco la Bregaglia («Bregaglia Lab») ed en Surselva («Surselva Lab») rinforza la SAS Grischun la collavuraziun tranter emprendissadi, perscrutaziun e pratica ed il transfer da savida ch'è uschè impurtant per cumbatter la mancanza da persunal qualifitgà. Quests lavuratoriis reals porschan ina plattafurma per sviluppar ensemen cun actur:as regiunal:as e local:as schliaziuns per l'avegnir e da generar ina plivalur sociala, economica ed ecologica per ils spazis da viver ed ils spazis economics. Talas raits promovon in svilup regiunal persistent e servan sco interfatscha tranter perscrutaziun e pratica.

In'ulteriura rait grondiusa è la «Innovators Challenge» da la SAS Grischun. Ella pussibilitescha a las studentas ed als students da collavurar durant in semester a moda directa cun la pratica per pudair perscrutar a maun da projects innovativs – da l'idea al prototip u dal prototip a la madrezza da martgà. Studentas e students dal stgalim da bachelor e master lavuran a moda interdisciplinara vi da projects innovativs reals da partenaris da l'economia e furman in team da project ensemen cun collavuraturas e collavuratur da l'incumbensader. Era questa collavuraziun rinforza il transfer da savida en las regiuns.

Talas ed ulteriuras raits multifaras e partenadis èn e vegnan er en l'avegnir ad esser ina part essenziala da l'istorgia da success da la SAS Grischun. Ellas han gidà a promover il svilup regiunal, a rinforzar l'orientaziun a la pratica da las scolaziuns ed a porscher a las studentas ed als students in ambient d'emprender prezius.

A la SAS Grischun gratulesch jau cordialmain per ses 60avel onn d'existenza ed encuraschesch ella dad er en l'avegnir sa concentrar sin sias raits existentas sco era da crear novas per promover l'innovaziun, la creschientscha ed il svilup persistent en la regiun.

Jon Domenic Parolini,
schef dal Departament d'educaziun,
cultura e protecziun da l'ambient

Cronologia

1960

1963
October: Sut il presidi dal cusseglier nazional dr. E. Tenchio vegn fundada «l'Associaziun per in tecnicum da la saira a Cuira» a chaschun da la radunanza constitutiva. Otto Kreienbühl daventa il directur da la scola.

1970

1972
Settember: Il tecnicum da la saira vegn renconuschì da la Confederaziun sco Scola tecnica superiura STS.

1970
Avrigl: Il directur da scola en uffizi accessoric Otto Kreienbühl daventa l'emprim rector a temp cumplain.

1980

1984
 La STS introducescha in ulterior studi supplementar «construcziun ed energia».

1988
 L'emprima classa d'economia da manaschi a la Scola superiura d'economia e d'administraziun SEA Cuira cumenza ses studi.

1964
Avrigl: Il tecnicum da la saira cumenza cun 122 students e 24 personas d'instrucziun e vegn lantschà cun ina festa d'avertura en il Teater da la citad da Cuira. Las direcziuns da studi èn: chemia, tecnica da telecomunicaziun ed electronica, construcziun auta, tecnica da maschinas, tecnica da current ferm, construcziun bassa.

1975
Zercladur: Cun Monika Wirth survegn l'emprima dunna in diplom dal tecnicum da la saira da Cuira sco chemicra STS.

1983
November: La STS offra l'emprim studi supplementar d'informatica da tecnica da sistems.

1968
Schaner: Cun Walter Steffen vegn engaschà l'emprim docent a temp cumplain.
December: L'emprima festa da diplom cun 53 diplomands ha lieu en il Teater da la citad da Cuira.

1989
 La STS offra da nov in studi da diplom supplementar d'informatica.

Scuntrada cun Josef Tschirky, Absolvent 1973

Scuntrada cun René Canal, Absolvent 1987

Chemical structure diagram:

$$\begin{array}{c} \text{H} \\ | \\ \text{H}-\text{C}-\text{H} \\ | \\ \text{H}-\text{O}-\text{H} \end{array}$$

1993

Avrigl: L'emprima classa cumenza cun l'instrucziun per la maturitad professiunala en direcziun tecnica.

Avust: Ils studis han lieu en l'emprim agen edifizii da scola a la Pulvermühlestrasse.

1990

L'emprima classa da la partiziun «telecommunicaziun» cumenza ses studis.

La scola lantscha l'emprim curs preparatoric per il studi d'inschigner.

1998

Las emprimas studentas ed ils emprims students cumenzan il studi da diplom «infurmaziun e documentaziun».

I dat ina midada da num: da la STS Cuir a la STA Cuir (Scola auta da tecnica e d'architectura).

Las partiziuns «construcziun da maschinas» ed «electrotecnica» vegnan reunidas a la nova partiziun da tecnica da process e d'implants.

La STA avra ina nova partiziun da construcziun cun las approfondaziuns inschigneria da construcziun ed architectura.

1997

Il Cussegl federal reglescha da nov tut las scolas autas spezialisadas da la Svizra: la STS Cuir, la SEA Cuir e Son Gagl, la NTB Buchs, las scolas d'inschigners Son Gagl e Rapperswil furman ensemen la Scola auta spezialisada da la Svizra Orientala SASSO. La STS Cuir porscha studis da chemia, electrotecnica, infurmaziun e documentaziun, construcziun da maschinas e telecommunicaziun.

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

1991

La STS Cuir e la SEA Cuir sa separan e sa sviluppan a scolas autas autonomas.

En cooperaziun cun la Scola auta da Vaduz vegnan offerts studis da diplom supplementar d'inschigneria en economia da manaschi, d'infurmaziun e da documentaziun sco era da tecnologia da l'ambient e tgira da la cuntrada.

I vegnan introducids examens d'admissiun per tut las direcziuns da studis.

1996

La STS inoltrescha al Cussegl federal la dumonda da manar ina scola auta spezialisada.

La maturitad professiunala en direcziun tecnica vegn reconuschida sin plaun federal.

1999

Studentas e students dals secturs spezialisads «construcziun» e «telecommunicaziun ed informatica» gudognan la concorrenza nazionala d'ideas da las firmas DiAx e Nokia per l'emprima pitga d'antenna da telefonia mobila en Svizra. Il project vegn realisà sper il mir da serra dal Lai da Sufers.

1992

Il labor da la Telecom vegn lantschà ensemen cun la Swisscom.

Scuntrada cun
Patrick Gartmann,
Absolvent 1994 e
1998

Scuntrada cun
Sandra Felix,
Absolventa 1997

2003

La scola offra da nov il studi «Tourism and Hospitality». Il studis «tecnica d'implants» e «telecommunicaziun ed informatica» vegnan fusiunads al nov studi da diplom «telecommunicaziun/electrotecnica». L'emprim «Career Center» d'ina scola auta specialisada svizra vegn lantschà a la SATE Cuira.

2000

La Scola auta da tecnica e d'architectura STA e la Scola superiura d'economia e da turissem SET fusiuneschan a la Scola auta da tecnica ed economia SATE Cuira. La partiziun da chemia vegn integrada en la direcziun da studi «tecnica da process e d'implants».

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2002

La SATE Cuira lantscha il studi a temp parzial «infurmaziun e documentaziun» sco project da pilot a Turitg.

2004

La SATE Cuira porscha uss er emprendissadis. Dus giuvenils cumenzan l'emprendissadi da commerzianta/commerziant.

2005

La SATE Cuira introducescha il titel da professor. Il sistem da Bologna ch'è oz derasà vegn introduci a la SATE Cuira cun ils emprims studis da bachelor.

2007

La SATE Cuira vegn reorganisada en trais departaments a basa da la nova strategia. Ella creescha divers servetschs per las studentas ed ils students: Career Center, Coaching, International Office e Mentoring.

2009

Il studi d'inschigneria da tecnica da sistems NTB da la NTB Buchs vegn offert er a Cuira en collavraziun cun la SATE Cuira. Sco emprima scola auta svizra fa la SATE Cuira part da l'Iniziativa da las Naziuns unidas per ils principis d'ina scolaziun da management responsabla.

Scuntrada cun
Martina Hollenstein
Stadler,
Absolventa 2012

2016

Mars: La SATE Cuira vegn recertifitgada cun success tenor ISO 9001 e certifitgada da nov era tenor ISO 29990.

La SATE Cuira cuntanscha il stgalim da renconuschientscha da quatter stailas da l'EFQM «Recognised for Excellence».

Settember: 510 studentas e students cumenzan lur studi da bachelor u da master a la SATE Cuira. Da quels èn s'inscrits 25 per «Photonics» e 35 per «Digital Business Management», duas direcziuns da studi che vegnan offertas per l'emprima giada en Svizra.

December: Datas evaluadas da nov cumprovan che la Scola auta spezialisada dal Grischun è fitg impurtanta per l'economia publica dal chantun Grischun. Cun in franc da las contribuziuns chantunalas generescha la scola auta ina valurisaziun dad almain CHF 3.50.

2014

Favrer: La SATE Cuira vegn recepida en la Gruppa PRME Champions.

Avust: La SATE Cuira festivescha per la 32avla ed ultima giada sias absolventas e ses absolvents da la maturitad professiunala en direcziun tecnica.

Settember: 399 studentas e students da bachelor u da master cumenzan da nov in studi a la SATE Cuira. Dapi il semester d'atun porscha la SATE Cuira il studi da bachelor «Multimedia Production» ensemen cun la Scola auta spezialisada bernaia sco Joint Degree. Nov è er il «CAS Event Management». Quel offra la SATE Cuira ensemen cun la Scola spezialisada superiura da turissem dal Grischun e cun la Scola auta d'economia da Turitg.

2010

Zercladur: Ina lavur da perscrutaziun da la SATE Cuira contribuescha a la surdada dal Premi Wakker a la vischnanca da Fläsch.

Settember: Il program d'occurranzas publicas «Uni per tuts» vegn lantschà.

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2011

Matg: In studi davart la valurisaziun mussa che la SATE Cuira cuntanscha in effect d'occupaziun da 460 plazzas a temp cumplain, quai che correspunda ad ina valur agiuntada brutta da CHF 30.9 miu. ad onn.

2013

Favrer: Inauguraziun dals novs labors da perscrutaziun «Digi-Lab» e «Usability Lab».

Avust: 75avel aperitiv d'energia davart il tema «visiuns energeticas».

2015

Favrer: La SATE po occupar las novas localitads da la «Education Zone» per il studi da bachelor «Multimedia Production» en la chasa da medias Samedia.

Matg: La SATE Cuira sa preschenta a la HIGA cun sia expositiun speziala «Far experientschas tecnicas bi- e tridimensiunalas».

Settember: Il curs da l'Institut per medias e comunicaziun a la SATE Cuira po festivar ses 20avel giubileum.

2012

Zercladur: La SATE Cuira survegn il document da conferma «obligaziun a l'excellenza» da la European Foundation for Quality Management (EFQM).

Settember: La scola auta spezialisada po surdar a Cuira ils emprims diploms dal studi da master consecutiv «scienza d'infurmaziun» e dal studi da bachelor «tecnica da systems NTB».

November: Tut ils secturs da prestaziun (instrucziun, perscrutaziun, perfecziunament, servetschs) e d'administraziun vegnan certifitgads da Swiss TS ISO-9001.

Scuntrada cun
Flurina Huonder,
Absolventa 2014 e
2016

Scuntrada cun
Jessica Kessler,
Absolventa 2019

2017

Favrer: Avertura dal labor da Photonics.

Mars: Avertura da l'emprim «Service Innovation Lab» da la Svizra en cooperaziun cun la Societad Fraunhofer.

Settember: A la STE Cuira pon ins puspè studegiar architectura ed inschigneria da construcziun. Nov è era la purschida da bachelor «Service Design».

2021

Avust: La SAS Grischun fa in nov record mundial cun las cifras decimalas dal dumber pi.

Settember: Per l'emprima giada offra la scola las purschidas da bachelor «Computational and Data Science» e «Digital Supply Chain Management».

December: Naginas differenzas da paja tranter las schlattainas per lavur eguala a la SAS Grischun.

L'onn 2021 ha la SAS Grischun elavurà 16 projects dad Innosuisse e tshintg projects dal Fond nazional svizzer.

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2018

Zercladur: Il Cussegl svizzer d'accreditaziun dat a la SATE Cuira l'accreditaziun instituziunala.

October: Record da participaziun cun 363 studentas e students ch'èn s'inscrits per las purschidas da perfecziunament.

December: Il Cussegl federal dat la reconuschientscha sin basa dal dretg da contribuziun per ils 1-1-2020.

2020

Schaner: La SAS Grischun è l'otgavla scola auta spezialisada da dretg public da la Svizra ed uschia independenta.

Mars: L'emprima giada en l'istorgia che tut las scolas autas en Svizra vegnan serradas e porschan instrucziun a distanza e homeoffice pervi da la pandemia da SARS CoV-2.

Settember: Per l'emprima giada cumenzan studentas e students il studi da «Mobile Robotics».

November: Tut las scolas autas en Svizra vegnan serradas per la segunda giada e porschan instrucziun a distanza e homeoffice sin fundament da la pandemia da SARS Cov-2.

2022

Mars: La SAS Grischun introducescha purschidas academicas per fugitivas e fugitivs da l'Ucraina cun status S.

Matg: La SAS Grischun avra cun il «Bregaglia Lab» in labor real a Stampa.

Zercladur: Cun il «Surselva Lab» datti da nov in labor real a Glion.

Settember: Per l'emprima giada cumenzan studentas e students lur studis da master en «User Experience Design» e «Sustainable Business Development».

2019

Schaner: 5 onns commembranza en la Gruppa PRME Champions.

Svilup dal center per Data Analytics, Visualization and Simulation (DAVIS) cun professura speziala en Computational Science per incumbensa da la Regenza.

Matg: Il studi da bachelor «Photonics» survegn l'accreditaziun internaziunala cun il label EUR-ACE ed il sigil ASIIN.

Settember: Curt avant l'entschatta dal semester 2019 datti ina midada da num. La SATE Cuira sa numna da nov Scola auta spezialisada dal Grischun (SAS Grischun).

Scuntrada cun
Cristiano Sala,
Absolvent 2018 e
2019

2023

Schaner: La SAS Grischun cumplettescha sia preschientscha cun las linguas rumantsch e talian.

Fanadur: Avertura da dus novs labors reals: il «San Bernardino Lab» ed il «Prättigau/Davos Lab».

Rapport dal rector

Cuntinuar a scriver l'istorgia da success

La Scola auta spezialisada dal Grischun è vegnida fundada il 1963 cun l'intenziun da cumbatter la mancanza regiunala da spezialistas e spezialists en professiuns tecnicass. En quella fasa han partenadis e raits giugà ina rolla decisiva. Oz – 60 onns pli tard – cuntinuain nus a scriver questa istorgia da success, ensemen cun il Chantun, l'economia e la societad.

Las raits e la collavuraziun cun represchentantas e represchentants da l'economia, la politica, l'administraziun ed autras instituziuns academicas tutgan tar ils facturs da success ils pli impurtants da la Scola auta spezialisada dal Grischun. Questas raits stattan per la relaziun cun la pratica, la percepziun da sfidas relevantas e la perscrutaziun cuminaivla – e cun quai per il svilup da soluziuns innovativas. Las interpresas ed instituziuns regiunalas han ina posiziun-clav sin fundament da lur proximitad e lur relaziun tematica cun noss secturs speziass. En pli è centrala per ina scola auta la collavuraziun sin plaun naziunal ed internaziunal per pudair concurrer cun sia purschida al puls dal temp e chattar reconuschientscha. Sulettamain uschia po la SAS Grischun purtar in niz maximal al chantun.

Quai è gia adina stà uschia. Nus festivain quest onn noss giubileum da 60 onns e las raits èn stadas – ed èn anc oz – centralas per noss success. Gia il 1963, l'onn da nossa fundaziun, han las raits ans gidà da stgaffir il nov lieu da scolaziun talmain impurtant per il Grischun. L'associaziun da las federaziuns economicas dal Grischun ha en quel connex giugà ina rolla da spendera. Ella ha incumbensà in comité d'iniziativa da far las prelavurs per fundar il tecnicum da la saira. Las Ovrass da Domat SA da quella giada han lantschà l'acziun «contribuziuns a la fundaziun» cun ina finanziaziun da partenza generusa. Las direcziuns da studi chemia e construcziun da maschinas èn lura era stadas las emprimas partiziuns dal tecnicum da la saira. L'Ems-Chemie n'è betg mo s'engaschada cun daners per la nova purschida, mabain ha era offert «spazi e temp» per la scola d'inschigneria da lez temp. Uschia derivavan a lentschatta tut las scolastas e tut ils scolasts per l'instrucziun dal rom chemia e per ils praticums da las Ovrass da Domat che metteván en pli er a disposiziun las localitads respectivass. Suentar che era la bransch da telecommunicaziun è sa sviluppada a moda

rasanta, è la Swisscom daventada in'ulteriura partenaria impurtanta, la quala ha finanzià il labor da telecom e mess a disposiziun il personal tecnic.

I dat er exempels da direcziuns da studi pli recentas ch'èn sa sviluppadas grazia a la voluntad politica ed al sustegn da partenaris. Per regla avain nus gia en il svilup e la realisaziun ina cunvegnientscha vivida cun bliers partenaris da l'economia e da la perscrutaziun. Ina gronda part da la scolaziun pratica dal studi Multimedia Production, in studi unic en Svizra, ha per exempel lieu en l'edifizi da la Somedia. Ed er il studi da bachelor tecnic Photonics ha pudì surmuntar cun success la lunga procedura da permissiun surtut grazia al sustegn d'interpresas regiunalas. Las passa 45 interpresas ed instituziuns da perscrutaziun, cun las qualas i dat da preschent gia ina cunvegna da cooperaziun, espriman ch'i dovria urgentamain ina scolaziun specifica d'inschignerias e d'inschigners en il «Photonics Valley», la Val dal Rain. Cun Mobile Robotics ha la SAS Grischun realisà in'ulteriura purschida da studi ensemen cun l'economia.

Igl è damai era nossa motivaziun dad esser al puls dal temp cun prestaziuns innovativas en las scolaziuns ed ils perfecziunaments sco er en la perscrutaziun ed ils servetschs. D'avair in bun nas per novs trends. Per il success d'interpresas, scolas autas e damai era per la cumpetitivitad d'ina regiun è l'innovaziun decisiva. La SAS Grischun vesa sasezza sco motor d'innovaziun da noss chantun. Ella ha, cun daventar independenta avant prest quatter onns, extendì il sector da tecnica e rinforza uschia l'economia regiunala. Prest mintg'onn introducescha la scola auta spezialisada ina nova direcziun da studi en il champ da la tecnica, informatica u digitalisaziun. Actualmain sviluppescha ella per exempel ensemen cun il labor da perscrutaziun da Tavau «Lab42» in ulteriur studi d'informatica che completescha il studi da bachelor Computational and Data

Science. Rinforzà ulteriuramain vegn er il sectur Computational Science e quai cun extender ad in agen institut il Center per Data Analytics, Simulation and Data Visualization (DAViS), che vegn promovì dal Chantun cun ina professura speziala. Cun nossas prestaziuns en il turissem, en l'economia da manaschi, la scienza d'infurmaziun – quella datti tar la SAS Grischun quest onn dapi 25 onns –, l'architettura e l'inschigneria da construcziun sustegnain nus il chantun ulteriuramain a moda multifara.

Cun sias purschidas da studi dals ultims onns ha la SAS Grischun adina puspè introduci concepts da studi effizients che adempleschan ils basegns da las interpresas regionalas, che pon cumbatter la depopulaziun da giuvnas Grischunas e giuvens Grischuns e che n'han, sco purschidas unicas, nagina concorrenza en Svizra. Per via da sia posiziun lunsch davent dals spazis metropolitans ed entamez las Alps ha la SAS Grischun gia adina stuè esser pli innovativa quai che pertutga il cuntegn da sias ideas e la realisaziun da sias purschidas. Per la scola auta èsi in privilegi da sviluppar per il success ideas pli «curaschusas». Quai ans reussescha grazia al grond sustegn dal Chantun, da la politica e da la populaziun. La votaziun areguard il nov Center da scola auta spezialisada dal Grischun ha confermà quai a moda impressiunanta. Cun nosa perscrutaziun che tracta ensemen cun las personas pertutgadas las tematicas che occupan ellas, e cun purschidas da scolaziun e da

perfecziunament che sa drizzan tenor ils basegns da la populaziun, po la scola auta spezialisada dar enavos insatge al chantun Grischun. Cun far quai s'orientescha ella er a la strategia da scola auta e da perscrutaziun da la Regenza ed a las cundiziuns spezialas da noss chantun. In exempel actual è il provediment da sanadad ch'è ina sfida extraordinaria en territoris pauc populads e decentralis sco il Grischun. Cun sviluppar il champ spezial sanadad ed introducir in studi correspondent po la SAS Grischun prestar ina contribuziun essenziala per garantir il provediment da sanadad en il chantun. Ed era qua profita la scola auta da raits. La purschida da bachelor planisada en il sectur da la tgira vegn numnadamain sviluppada ensemen cun il Center da furmaziun per la sanadad ed ils fatgs socials (cfss) e cun ulteriurs partenaris. Per pudair far quai dovri però anc la revisiun da la lescha davart las scolas autas e la perscrutaziun.

Questa basa da partenadis, l'egliada prospectiva, la dinamica e l'avertadad dals ultims onns prendain nus cun nus e sviluppain vinavant nosa scola auta. In grond engraziament admittain nus en quest connex a las personas participadas a la scola auta. Cun lur mirveglias, lur engaschi e lur ideas adina puspè novas furman ellas il fundament da nosa istorgia da success. Sco scola auta agila vulain nus gidar a concepir er ils proxims onns l'avegnir da noss chantun.

Jürg Kessler,
rectur e parsura da la direcziun
da la scola auta

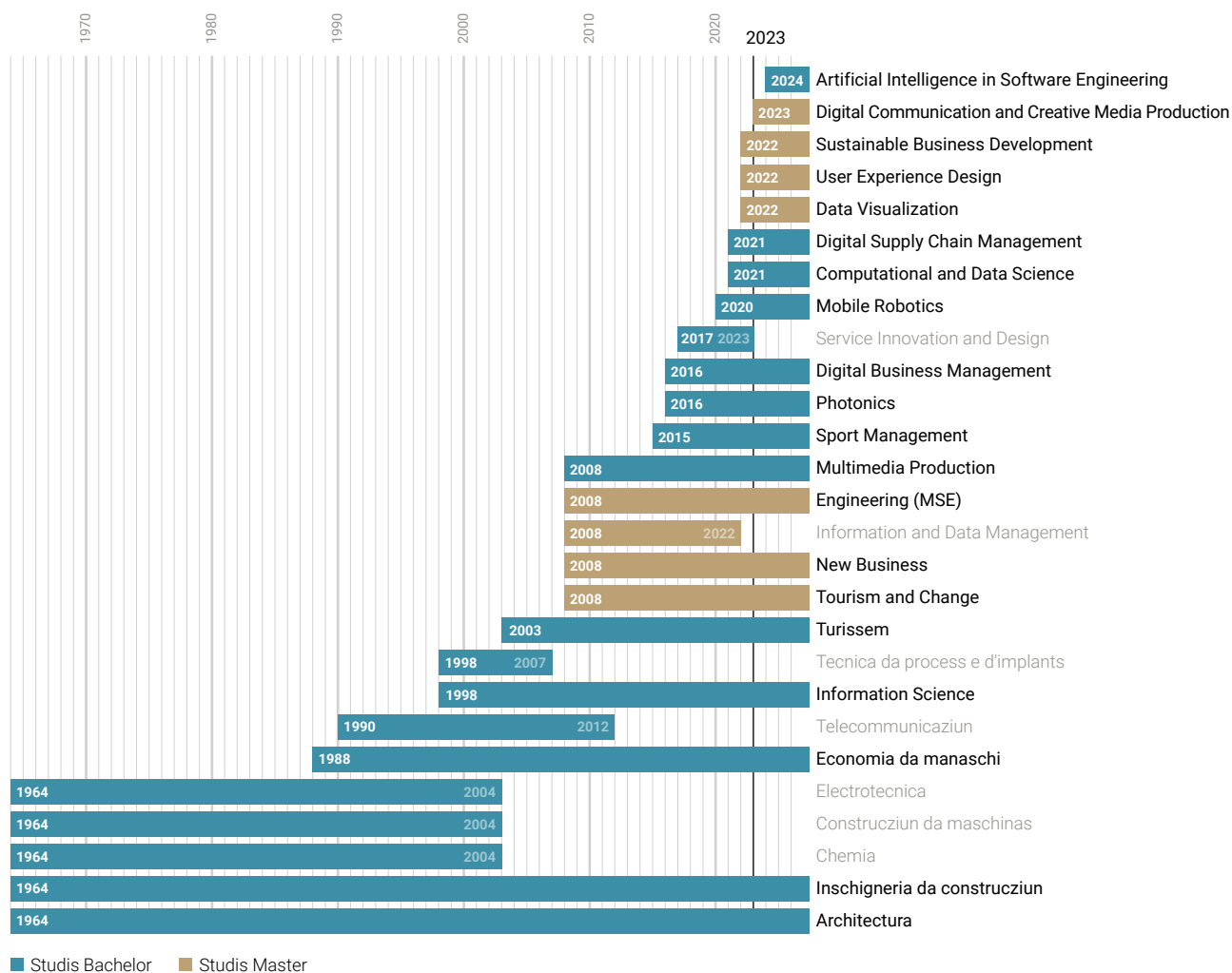
Studi

Il tecnicum da la saira Cuirà è vegnì lantschà l'avrigl 1964 cun tschintg purschidas da studi.

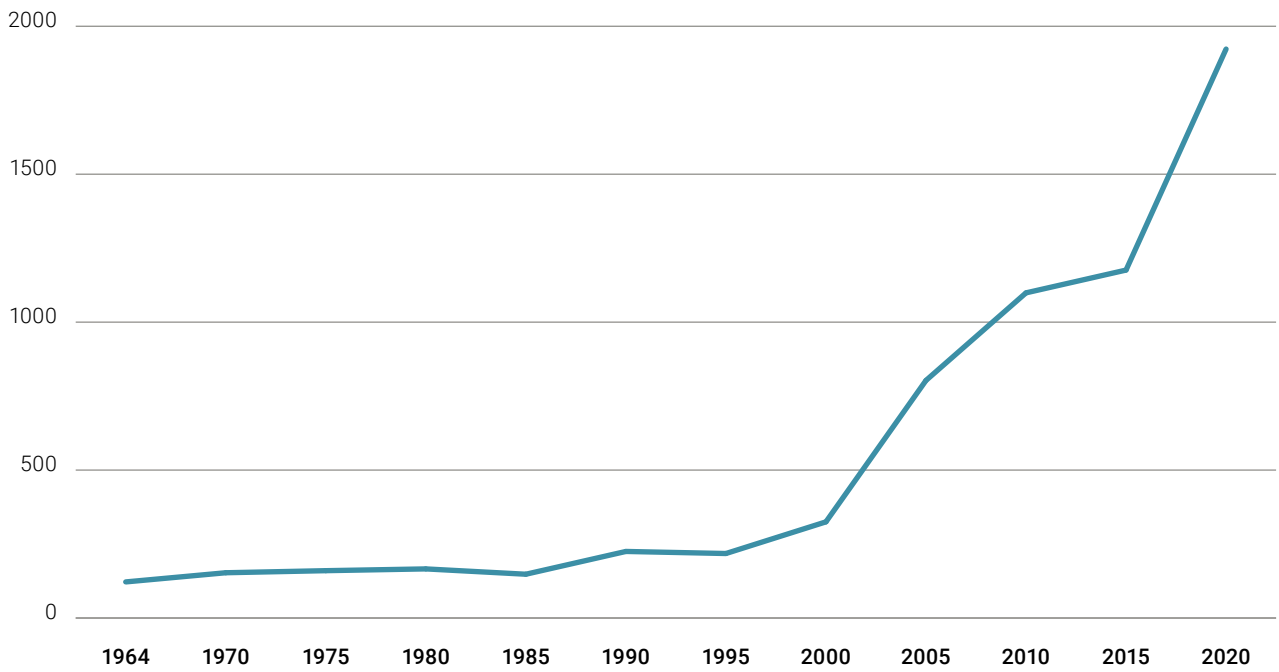
Il mund da lavur ch'è en transfurmaziun sa reflectescha en il svilup da la purschida da studis e perfecziunaments. Oz dispona la SAS Grischun d'in portfolio cun

dudesch studis da bachelor e set studis da master consecutivs. Ultra da quai offra ella dapi l'onn 1983 numerusas purschidas da perfecziunament.

La suandanta grafica illustrescha il svilup dals studis da bachelor e da master offers dapi il 1963:

Il svilup da la scola auta sa mussa er a maun dal dumber da studentas e students:

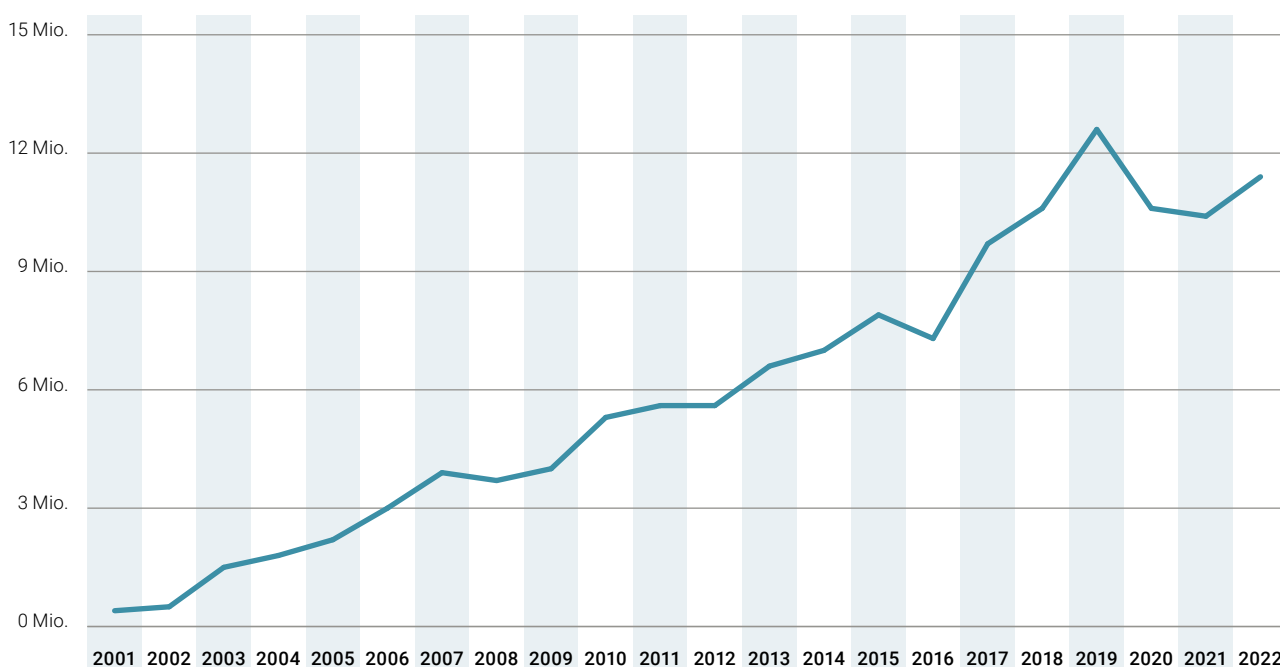
Per l'emprima giada insumma frequentan a partir dal semester d'atun 2022 visualisaders da datas e designras dad User Experience la scola auta.

Perscrutaziun

Cun l'approvaziun da la lescha davart las scolas autas spezialisadas tras il Parlament svizzer l'onn 1996 è vegnì extendì il mandat da prestaziun: quel cumpiglia ultra da l'instrucziun e dal perfecziunament da nov era la perscrutaziun applitgada ed il svilup sco er ils servetschs. En consequenza da quai ha la scola auta spezialisada amplifitgà cuntinuadamain sia activitad da perscrutaziun en il rom da l'offerta da studis. A l'entschatta ha ella introducì ina structura departamentala a basa dal mandat da prestaziun. Il departament da perscrutaziun e servetschs è vegnì transferì il settember 2007 en la furma organisatorica odierna cun departaments

tematics ed ils instituts appartegnents. Oz cumpiglia il mandat da prestaziun quadrupel da la SAS Grischun ils suandants accents tematics: tecnologias futuras applitgadas, svilup en il spazi alpin ed agir tenor principis d'interpresa. Mintga accent tematic metta il focus sin ils champs da perscrutaziun correspondentes che vegnan elavurads dals differents instituts e centers da la scola auta.

Il svilup da la perscrutaziun a la SAS Grischun sa mussa er a maun dal volumen da perscrutaziun:

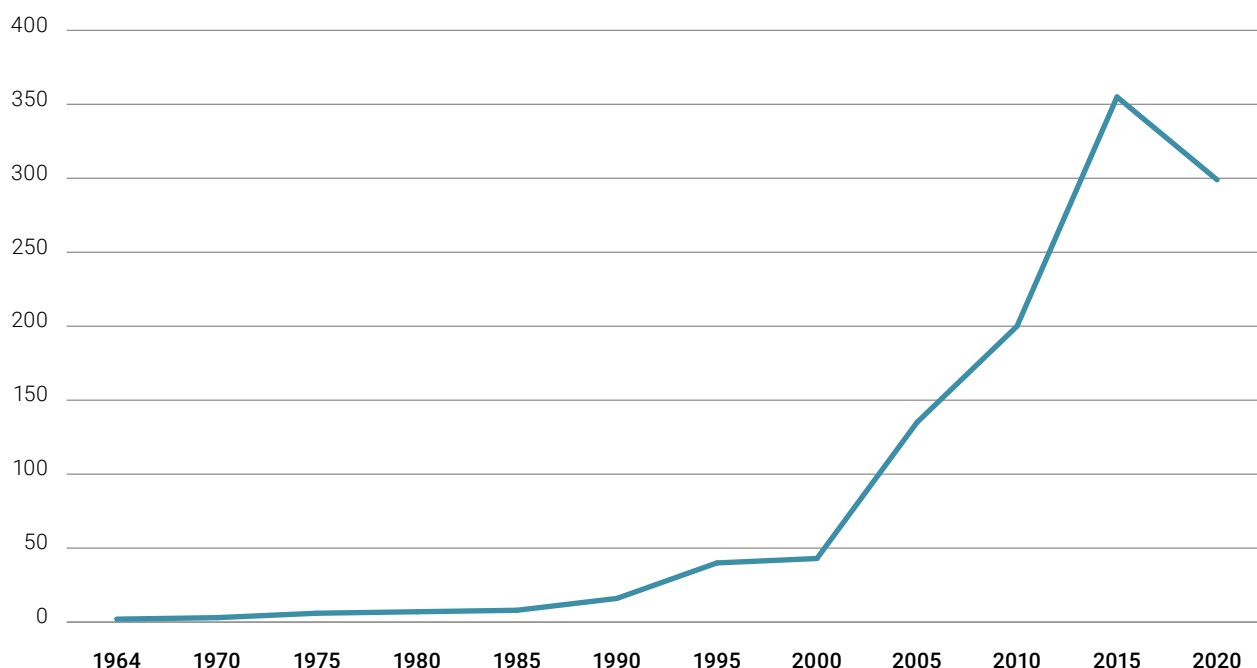

Patruna

Ditg n'ha il dumber da collavuraturas e collavuratur stabels betg surpassà 10 persunas. La fin dal 2022 eran 295 persunas employadas tar la SAS Grischun, da quel las otg emprendist:as en las suandantas professiuns: constructur:a da models architectonics, spezialist:a per il mantegniment dal manaschi (direcziun servetsch da chasa), spezialist:a d'infurmaziun e da documentaziun,

informatic:ra (direcziun informatica da manaschi) sco era commerziant:a. Ultra da quai èn 533 docentas ospitantas e docents ospitants stads engaschads a temp limità tar la SAS Grischun.

La SAS Grischun è ina da las pli grondas patrunas en il chantun Grischun:

Funtaunas

La publicaziun «Nossa istorgia 1963–2023» è ina resumaziun dals suandants documents (en tudestg):

Magazin Wissensplatz,
Februar 2013:
Jubiläumsausgabe 50 Jahre

Geschichte der FH Graubünden
2017–2020

Geschichte der HTW Chur
2013–2016

Geschichte der FH Graubünden
seit 2021

Dapli publicaziuns e documents èn disponibels en la banca da datas da las publicaziuns da la SAS Grischun (en tudestg):

fhgr.ch/publikationen

Scola auta spezialisada dal Grischun

Pulvermühlestrasse 57

7000 Cuir

Svizra

T +41 81 286 24 24

info@fhgr.ch

[fhgr.ch/rm](https://www.fhgr.ch/rm)

Fachhochschule Graubünden
Scola auta spezialisada dal Grischun
Scuola universitaria professionale dei Grigioni
University of Applied Sciences of the Grisons

© SAS Grischun, settember 2023

swissuniversities

